

A/S Norske Shell
Løkkeveien 103
4007 Stavanger
Norge

Statnett
Nydalen allè 33
0484 Oslo

Telefon: + 47 5169 3000
Internett: www.shell.no

v/Torkil Bårdsgjerde

Deres ref.: Innspill tariffmodell

Vår ref: SN2602

Dato: 06.03.26

Innspill til Statnetts høring til differensiering av industritariffen samt introduksjon av et kapasitetsledd.

Det vises til høringsnotat fra Statnett fra 23. januar 2026 vedrørende ny tariffmodell for transmisjonsnettet, samt møte med Statnett den 07.10.2025.

A/S Norske Shell stiller seg bak høringsuttalelsen fra Offshore Norge i denne saken, men vil i tillegg her påpeke noen spesifikke forhold som angår gassproduksjon fra Ormen lange feltet og gassprosesseringsaktiviteten på Nyhamna.

Shell er i dag Operatør for Ormen lange samt teknisk tjenesteleverandør (TSP) for operatøren Gassco på Nyhamna, og har gjennom dette ansvar for daglig drift, anskaffelser og vedlikehold på Nyhamna. Shell er også konsesjonshaver for all kraftinfrastruktur tilknyttet transmisjonsnettet.

Generelt til Nettnytte

Som vi skrev i vårt høringssvar relatert til sentralnetts-tariffordningen, konstaterer vi at Statnett sine forslag til ny tariff metode fortsatt hviler på en oppfatning om at store enkeltforbrukere ikke bidrar med nok nettnytte. Vi mener at vår industri generelt og Nyhamna spesielt bidrar med betydelig nettnytte. Anlegget har siden det ble satt i drift i 2007, samt ved senere utvidelser, foretatt svært store investeringer i nettinfrastruktur. Industrianlegget eier og drifter egen industriradial på høyeste spenningsnivå. Gjennom å stå ansvarlig for drift og vedlikehold av egen stasjonsdrift og nedtransformering, gir det relativt store økonomiske besparelser for

transmisjonsnett. Ifølge Statnett sine egne vurderinger utgjør stasjonsdrift og nedtransformering mer enn 40 % av de samlede nettkostnadene.

Videre har Nyhamna siden 2019 vært tilkoblet systemvern med momentan reserveforsyning fra underliggende nett. Det bidrar til økt utnyttelse av transmisjonsnett samtidig som det i betydelig grad reduserer de samfunnsøkonomiske tapene relatert til avbrudd. Det ble i 2017 foretatt store investeringer i eget reaktivt kompenseringssystem (SVC) som både bidrar positivt til Nyhamnas regularitet samt reaktive fotavtrykk, samtidig kan en SVC støtte systemoperatøren og nettdriften i situasjoner med spenningsutfordringer. Det er også implementert løsninger for håndtering av korte/svært korte spenningsforstyrrelser i intervall opp til 250 m.sek. med frikopling av inntil 70 % av regulært lastuttak. Nyhamna-anlegget har i tillegg en svært høy og stabil utnyttelsesgrad av sin tildelte nettkapasitet, også i lett-last perioder, til stor nytte for systemdriften.

Vi mener at ovennevnte taler for en videreføring av dagens tariffmodell i transmisjonsnett da denne både er godt samfunnsøkonomisk forankret, nettmessig godt begrunnet samt regulatorisk tilpasset.

Kapasitetsledd

Primært mener vi at dagens tariffordning bør bestå. Sekundært at et eventuelt kapasitetsledd klart kan forankres ut fra nettmessige forhold og at størrelsen på et slikt eventuelt ledd uansett bør begrenses til mindre andel av residualleddets størrelse.

Krav til prekvalifisering til deltakelse i MFFR markedet

Statnett introduserer et krav om at industrikunder skal måtte gjennomgå en prekvalifiseringsprosess for å oppnå en 10 % reduksjon i transmisjonsnett tariffen - dog uten at det forplikter kundenes deltakelse. Kravet er slik vi vurderer det umodent da det ikke indikeres hvor omfattende en slik kvalifiseringsprosess vil være teknisk og økonomisk. Hva som skal prekvalifiseres er også en ukjent faktor og vi mener en prekvalifiseringsprosess uten krav til deltakelse, kan føre til dårligere samlet samfunnsøkonomisk nytte. Vi frykter også for at Statnett ikke vil klare å håndtere det vi vil anta vil bli en stor pågang av søknader med relativt individuelle og teknisk kompliserte faktorer som må vurderes innenfor tidsrammen for fastsettelse av neste års tariff.

Statnett som Netteier og Statnett som Systemoperatør utfører etter vårt syn to vidt forskjellige oppgaver. Statnett som eier og utvikler av transmisjonsnett er å anse som et naturlig monopol. I rollen som systemoperatør og markedsregulator skal Statnett gjennom ulike markedsbaserte løsninger også sikre driften av det norske kraftsystemet. Her kjøper Statnett systemstøtte fra produsenter og forbrukere på markedsmessige betingelser. Vi tror ikke en kombinasjon av slike

roller og virkemiddelbruk kan være ønskelig ut fra et markedsregulatorisk perspektiv. Samfunnsøkonomisk mener vi at markedsklarering best sikrer mot uhensiktsmessig høye priser, uten å fjerne knapphetssignalet fra markedet.

Et siste poeng, slik vi også innledningsvis beskriver, er at kunder tilkople systemvern allerede blir utkople i utfordrende nettsituasjoner. Således er vi av den oppfatning at krav til prekvalifisering og vedtak om systemvern som minimum kan sidestilles mht. tariffreduksjon.

Fleksibilitet som grunnlag for videreføring av Industritariff

Nettforskriften krever at tariffene skal være ikke-diskriminerende samt at differensiering skal baseres på objektive og kontrollerbare/relevante nettforhold. Vi gjentar at dagens ordning for kunder med forbruk over 15 MW/100 GWh bør bestå. Vi vil også utfordre Statnett på høringens forslag til at Nettavtalen skal kunne pålegge reduksjoner i industribedriftens aktivitet ved høyst forskjellige priser avhengig av hvor man er lokalisert.

Vi mener i utgangspunktet at forslaget om å kunne pålegge reduksjoner i forbruk basert på Statnett fastsatte prisnivåer er markedsinngripende og i konflikt med energiloven. NordPool ble skilt ut fra Statnett med et ansvar for å utvikle markedsplassen for fysisk handel med elektrisk energi og andre energiprodukter. At Statnett som transmisjonsnetteier søker å utforme en nettavtale som griper inn i prisdannelsen i spotmarkedet mener vi og legger opp til en uheldig rolleblanding. Uansett vil forslaget om å legge til grunn historiske strømpriser være problematisk da både endrede overføringsgrenser, kapasitetsøkninger og markedsendringer påvirker prisfastsettelsen, slik at historiske priser kan føre til uønsket adferd og lite samfunnsmessig optimal utnyttelse av nettkapasitet i påfølgende tariff-år. Det er heller ikke slik at høye priser nødvendigvis henger sammen med en anstrengt nettsituasjon. At Statnett begrenser sine vurderinger til kun å se på egne effektivitetstap og ikke de samlede samfunnsøkonomiske nytteverdiene mener vi er en klar svakhet. Et pålegg til industrien om å justere forbruk på måter som kanskje reduserer effektivitetstapet til Statnett isolert er for snevert.

Industriprosesser er i liten grad designet med tanke på fleksibilitet. Design og drift er som regel innrettet mot stabilt og høyt uttak. Brå og hyppige endringer i forbruk vil i sum medføre et høyere totalt energiforbruk enn om prosessene driftes stabilt. I en region der Statnett selv påpeker at energiunderskuddet – og ikke effekt – er den største utfordringen for tilknytning av nye kunder, må slike konsekvenser også hensyntas. Slik vi ser det vil nye kunder langt lettere kunne tilpasse seg nye designkrav, driftsmønster og 3djeparts avtaleforhold, enn etablerte. Vi kan derfor ikke se at foreslått løsning sikrer likebehandling av industrien som kundegruppe.

Samfunnsøkonomisk synes ikke kravene til hhv 10 og 20 % reduksjoner å være basert på studier eller kunnskap om industriprosessenes egenskaper. Varighet, størrelse på avståelse og hyppighet vil være vesentlige faktorer som må hensyntas. Uansett mener vi at de foreslåtte kravene er for inngripende og bør senkes betydelig til for eksempel 5 % samtidig som de må

hensynta de individuelle industriprosessenes krav til hviletid. Vi oppfordrer Statnett til å gi seg selv nok tid til å vurdere eget forslag mer inngående og samtidig gå i dialog med de største industrikundene for i fellesskap å finne gode løsninger.

Oppsummering

Shell mener at tiltakene i høringsforslaget slik det i dag foreligger, ikke er godt nok utredet og heller ikke tilstrekkelig godt nok vurdert ut fra samlet samfunnsøkonomisk nytteverdi. En tariff som griper inn i prisdannelsen, ref Elektrisitetsmarkedsreguleringen 2019/943, synes også å stå i konflikt til hvordan døgnet markedet skal organiseres. Shell mener at dagens tariffmodell bør videreføres da den etter vårt syn er godt forankret i regelverk samt er basert på objektive og nettmessige forhold.

Med vennlig hilsen
for A/S Norske Shell

Frode Baasland
Supply Manager Power

Brevet er elektronisk godkjent og mangler derfor signatur